

Kommunereformen

11. JUNI 2015

NYHETSBREV FRA FYLKESMANNEN I OPPLAND

6/2015

Hver fjerde ungdom er usikker

38 % av unge opplendinger at de er for at kommunen de bor i bør bli del av en ny, større kommune. 35 % er mot, mens 27 % svarer at de ikke vet.

Det kommer fram i en undersøkelse Sentio har gjennomført for Fylkesmannen i Oppland. Undersøkelsen er gjennomført i mai, og et representativt utvalgt på 700 personer i alderen 18-34 år i Hedmark og Oppland er spurt. Det er også målt hvilke argumenter som flest bruker for eller mot kommunesammenslåing.

Alle resultatene fra undersøkelsen finner du [her](#).

Nye oppgaver til kommunene ble grundig debattert i Stortinget tirsdag 9. juni. Frykten for at generalistkommuneprinsippet kan bli truet når store bykommuner nå får muligheten til å overta oppgaver som kollektivtilbud og videregående skoler, var framtreddende i den fem timer lange debatten. Det samme var overføring av tannhelsetjenesten fra fylkeskommunen til kommunene.

En egen stortingsmelding om nye oppgaver til regionalt nivå kommer våren 2016.

Unge voksne om framtidens Oppland

1. juni var 13 unge voksne fra hele Oppland samlet til framtidsverksted på Fabrikken i Lillehammer. Der ble de utfordret til å tenke på hva som kan gjøre Oppland attraktivt i framtida.

Fylkesmannen i Oppland og Oppland fylkeskommune hadde invitert til samlingen. Bakgrunnen var den revitaliserte samfunnsutviklingsdebatten som har kommet som følge av kommunereformen. Fylkesmannen og fylkeskommunen ønsker å bidra til å bringe stemmene til unge voksne inn i denne debatten. Gruppa på 13 var sammensatt av folk med ulik bakgrunn fra alle regioner i fylket.

Både fylkesmann Christl Kvam og leder for komité for kultur, miljø og næring i fylkesmannen, Even Aleksander Hagen, deltok.

Utgangspunktet for verkstedet var spørsmålet om hvordan kommunene i Oppland møter framtidens utfordringer på en best mulig måte. Oppdraget var å gi 10-12 råd til myndighetene om hva som skal til for å gjøre Oppland attraktivt i framtida. Stikkord var attraktivitet, næringsutvikling, demokrati og tjenestetilbud og trender. Mange råd kom fram i kafédialogen – relevante, enten det handler om kommunereform eller planstrategi:

TRENDER

1. Sats på folk! Vi er individualister og gjør bevisste valg om hvor vi vil bo og hvorfor
2. Sørg for at folk kan være «connected». Tenk møteplasser, både fysiske og på nett.
3. Dyrk særpreget. Finn det unike som skaper identitet folk kan assosiere seg med.

BOSTEDSATTRAKTIVITET

4. Slåss for å få spennende og mangfoldige fagmiljøer. «Gjennomtrekk» av folk er en fordel!
5. Røsk opp i kulturen. Kutt ut konkurranse mellom fylker og kommuner. Jobb mot janteloven: Det er lov å stikke seg ut.
6. Sats på infrastruktur, både konkret og digital. Møteplasser er det attraktive bostedslim.

KOMMUNEØKONOMI

12. mai la regjeringen fram kommuneøkonomi-proposisjonen for 2016. 16. juni debatteres proposisjonen i Stortinget.

Kommunal- og forvaltningskomiteens innstilling kan leses [HER](#)

HVA MENER INNBYGGERNE?

Gran og Lunner kommuner har fått gjennomført en ny innbyggerundersøkelse. Godt over halvparten av de spurte gir uttrykk for at de ønsker en ny kommune. **Størst er flertallet i Lunner med 57 prosent, mens 52 prosent i Gran er av samme oppfatning.** Dermed har ja-folket styrket sin posisjon sammenlignet med en tilsvarende undersøkelse i mars.

I Nordre og Søndre Land er det også gjennomført en innbyggerundersøkelse. I [Søndre Land](#) er 58 prosent av innbyggerne for en kommunesammenslåing mellom Søndre Land og en eller flere andre nabokommuner. I [Nordre Land](#) er tallet 37 prosent. Innbyggerne i Søndre Land er mer positive til en sammenslåing med Nordre Land enn omvendt. 43 prosent av de spurte innbyggerne i Søndre Land er dessuten positive til at kommunen deles.

Nytt inntektssystem for kommunene er i støpeskjeen, og flere utredninger skal gjøres før oppgavefordeling mellom stat, fylker og kommuner er klar. Det er en av grunnene til at **Tenketanken i sitt siste møte besluttet å fortsette sitt arbeid fram til sommeren 2017.** I møtet ble det understreket at Tenketanken er en viktig uformell møtearena for erfaringsutveksling, læring og diskusjoner.

DEMOKRATI

7. Bruk teknologi og digitalisering til å engasjere folk.
8. Gi folk innflytelse og påvirkningsmulighet ved å tenke visuelt for å forklare.
9. Vis vilje til å satse nytt.

NÆRINGSUTVIKLING

10. Også næringsaktører vil ha møteplasser - tenk klynger og legg til rette for teknologiske løsninger.
11. Gjør gründerskap til en naturlig del av skolen og næringslivet.
12. Tør å tenke utenfor boksen – ha ambisjoner! Sats!

Hva gjelder ved kommunesammenslåinger?

Fylkesmannen får mange henvendelser knyttet differensiert arbeidsgiveravgift, eiendomsskatt, politisk organisering i nye kommuner og kommunenes rolle som arbeidsgiver. Her kommer noen avklaringer:

- I forbindelse med kommuneøkonomiproposisjonen har regjeringen klagt ut regelverket omkring differensiert arbeidsgiveravgift. Dersom to eller flere kommuner som befinner seg i ulike soner slår seg sammen, vil satsen på arbeidsgiveravgiften i en sammenslått kommune bli videreført innenfor de gamle kommunegrensene, fram til neste revisjon. Neste revisjon vil skje med virkning fra og med 1. januar 2021. Det betyr at den geografiske inndelingen for avgiftsnivået, som ble godkjent av EFTAS overvåkingsorgan (ESA) for perioden 2014 - 2020 forblir uendret. Ved neste revisjon vil den sammenslåtte kommunen bli behandlet som en kommune.
- I forhandlinger om sammenslåing kommer det opp diskusjoner om harmonisering av regelverk rundt eiendomsavgift og politisk organisering ved oppstart. Fylkesmannen viser til inndelingslovens § 17, og muligheten som ligger der for å søke unntak fra regelverk i forbindelse med grenseendringer.

§ 17. Fullmakter for Kongen til å gi nærmere reglar for å setje i verk vedtak og til å gjere unntak frå gjeldande lover og forskrifter. Kongen kan gi nærmere reglar for å sikre gjennomføring av vedtak om grenseendring etter denne lova.

Når det blir rekna som nødvendig for å gjennomføre vedtak om grenseendring, kan Kongen dessutan gjere unntak frå gjeldande reglar i lov eller forskrift. Unntak frå lov må knyttast til følgjande forhold:

- a) reglar om lovpålagde organ i stat, fylkeskommune eller kommune
- b) reglar om lovfesta fristar, saksbehandlingsreglar o.a.
- c) reglar om forhold og vilkår for arbeidstakarar i stat, fylkeskommune eller kommune
- d) reglar om fristar og vilkår for å krevje inn eigedomsskatt

Kommunen kan altså selv bestemme hvordan de ser det som mest hensiktsmessig å gjennomføre og organisere sin sammenslåingsprosess.

- Det er avgjørende at kommunene ivaretar sin arbeidsgiverrolle ved en kommunesammenslåing. En sammenslåing av kommuner er å anse som en virksomhetsoverdragelse. I den forbindelse kan vi anbefale følgende lenke: <http://www.ks.no/fagomrader/Arbeidsgiver/arbeidsgiverpolitikk/ledelse/ta-vare-pa-arbeidsgiverrollen/>